

Zbigniew Kopacz

"Kodeks karny skarbowy : komentarz", Tomasz Grzegorzczak, Warszawa 2000 : [recenzja]

Studia Prawnoustrojowe nr 1, 187-188

2002

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tomasz Grzegorzcyk, *Kodeks karny skarbowy. Komentarz*, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa 2000.

Tomasz Grzegorzcyk, profesor zw. dr hab. Uniwersytetu Łódzkiego oraz sędzia Sądu Najwyższego (w Izbie Karnej), jest czołowym autorytetem z zakresu procedury karnej, prawa karnego skarbowego i prawa wykroczeń. Opublikował ponad 200 prac naukowych, w tym m.in.: *Komentarz do kodeksu postępowania karnego* (1998), *Polskie postępowanie karne* (współ z J. Tylmanem, 1998, 1999), *Komentarz do kodeksu postępowania w sprawach o wykroczeniach* (1995, 1999), *Prawo wykroczeń* (współ z A. Gubińskim, 1995, 1996), *Prawo dewizowe z praktycznym komentarzem* (1996) i *Prawo karne skarbowe. Zarys encyklopedyczny* (1997).

Komentarz do kodeksu karnego skarbowego jest ukoronowaniem wieloletnich badań prof. Grzegorzcyka, dotyczących rozmaitych aspektów części ogólnej i szczególnej prawa karnego skarbowego oraz postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe. Komentarz ten przynosi oryginalne i profesjonalne ujęcie kodeksu karnego skarbowego, a równocześnie przedstawia współczesny stan badań i główne tematy obecnych dyskusji w doktrynie, oparte na szerokiej literaturze oraz orzecznictwie. Nie jest jednak podręcznikiem akademickim i zakłada wcześniejsze przygotowanie czytelnika. Autor nie stawiał sobie za cel rozstrzyganie sporów teoretycznych, starał się natomiast wyjaśnić przepisy w sposób przystępny, który pomógłby w ich wykładni i stosowaniu.

Konwencja niniejszego komentarza zasadza się na podaniu objaśnień natury semantycznej, uwag interpretatorskich, wskazówek uogólniających, spostrzeżeń praktycznych i sygnalizacji licznych powiązań wewnętrznych w ramach poszczególnych konstrukcji prawnych. Trudno byłoby w tym miejscu przekazać treść tego komentarza, zajmującego stanowisko wobec zasadniczo wszystkich ważniejszych problemów i aktualnych tematów prawa karnego skarbowego. Wystarczy więc ograniczyć się do krótkiej charakterystyki zawartości pracy prof. T. Grzegorzcyka.

Komentarz określa wyraźnie miejsce prawa karnego skarbowego w systemie prawnym jako szczególnej dziedziny prawa karnego, opartej na zasadach powszechnego prawa i procesu karnego, choć ze swoimi wyraż-

nie zaznaczonymi odrębnościami, wynikającymi przede wszystkim z rodzaju dobra chronionego przez przepisy karne tego kodeksu, tj. interesu finansowego państwa. Powiązania kodeksu z prawem karnym powszechnym powodują, iż przy stosowaniu jego norm można korzystać z dorobku doktryny prawa i procesu karnego oraz orzecznictwa w tym zakresie, poza sytuacjami dotyczącymi szczególnych unormowań skarbowych. Wiele z nich zresztą zostało zmodyfikowanych, co wyraźnie uaktualnia poglądy w tej materii w orzecznictwie i piśmiennictwie pod rządą ustawy karnej skarbowej. Stąd też przy poszczególnych uwagach są odwołania i odesłania do doktryny i orzecznictwa Sądu Najwyższego z zakresu prawa i procesu karnego oraz piśmiennictwa i orzecznictwa karnego skarbowego.

Ścisłe powiązanie przepisów kodeksu z normami z różnych dziedzin prawa finansowego (tj. z prawem podatkowym, celnym, dewizowym czy loteryjnym) wymaga przy jego stosowaniu znajomości przepisów finansowoprawnych. W komentarzu przy uwagach odnoszących się do przepisów (części szczegółowej kodeksu karnego skarbowego) trafnie wskazano poszczególne unormowania finansowe oraz podstawowe komentarze do tych ustaw.

Komentarz do kodeksu karnego skarbowego T. Grzegorzcyka nie jest pozycją łatwą. Wymaga od czytelnika uprzedniej wiedzy z zakresu prawa karnego, prawa celnego, prawa dewizowego i prawa podatkowego. Jednak trud włożony w lekturę choćby wybranych fragmentów na pewno się opłaci. Komentarz ten daje czytelnikowi możliwość poznania całościowej wizji prawa karnego skarbowego oraz zorientowania się w obecnym stanie prawnym w tej materii. Adresowany jest głównie do osób zajmujących się problematyką podatków, teoretyków i praktyków, sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, urzędników skarbowych i celnych, a także do licznej rzeszy studentów i seminarzystów wyższych uczelni prawnych i ekonomicznych, którzy specjalizują się w prawie karnym skarbowym. Autor w przystępny sposób wyjaśnia sporne problemy, treści i znaczenie poszczególnych instytucji prawa karnego skarbowego, dotyczące sfery podatkowej, naruszenia obowiązków celnych i zasad obrotu dewizowego. Omawiana praca daje możliwość dotarcia do aktualnego źródła informacji pierwszej jakości. Podsumowując powyższe spostrzeżenia, należy stwierdzić, że publikacja ta zasługuje na szczególne zainteresowanie.

Zbigniew Kopacz